

БОГДАН ЛУБАРДИЋ

Биографија

Богдан Лубардић је рођен 1. новембра 1964. у Дар ес Саламу у Танзанији. Прва два разреда основне школе завршио је у енглеској школи у Замбији (1970-1972), а преосталих шест разреда у Београду 1978. Први и други разред средње школе завршио је у Дванаестој београдској гимназији (1978-1980). Целу средњу школу завршио је 1984. у Лондону. Током 1986. одслушао је двосеместарски курс редовних предавања на Југословенском институту за новинарство и стекао одговарајућу диплому. Године 1987. уписује студије филозофије на Филозофском факултету Универзитета у Београду, где на Одељењу за филозофију 1993. стиче звање „дипломирани филозоф“, са просечном оценом 9,60. Одбранио је дипломски рад на тему *Ханс Јонас и етичка одговорности у доба кризе научно-технолошке цивилизације: антиутопијистичка критика технологије* (ментор проф. др Миладин Животић). На јавном конкурс у истраживача из Европе, Каподистријски универзитет из Грчке доделио му је 1994. стипендију за младе стручњаке ради изучавања грчког језика. Током 1994-1995. борави на Светој Гори где изучава грчки језик и преводи теолошку литературу. На Богословски факултет Српске Православне Цркве примљен је 1995. за асистента-приправника на катедри за филозофију. Након полагања диференцијалних испита (1996-1999) одслушао је четири семестра магистарских студија на Богословском факултету (1999-2001), положио испите са просечном оценом 9,80 и магистрирао 2003. („са највишом похвалом“) на тему *Дијалектика личној и безличној у религијској филозофији Николаја Берђајева* (ментор проф. др Димитрије Калезић). Те године изабран је за асистента на Катедри за филозофију Богословског факултета. Докторску дисертацију под насловом *Апифајетичка деконструкција разума и услови мојћности конвизиције религијске филозофије у делу Лава Шестова* одбранио је на Филозофском факултету Универзитета у Београду 2009. (ментор проф. др Милош Арсенијевић). Следеће 2010. године Наставно-научно веће Православног богословског факултета Универзитета у Београду бира Лубардића у звање доцента на Катедри за филозофију за ужу област Хришћанска филозофија и религиологија (за предмет Филозофија 2 на општем студијском смеру). Године 2015. изабран је у звање ванредног професора, за исту научну област (за предмет Филозофија на пастирско-богословском смеру).

У периоду од 2003. до 2005. Лубардић је био члан Комисије Европског Савета Цркава (СЕС) – „Цркве у дијалогу“ (СІD). Од 2009. постаје редовни члан Међународне Комисије за званични англиканско-православни теолошки дијалог (ІСАОТD). Од 2010. Лубардић је члан извршног одбора Српског филозофског друштва (СФD) у два мандата (2010-2013; 2013-) где врши и дужност референта-координатора секције за филозофију религије. Био је главни одговорни уредник часописа ПБФ *Бојословље* (2010-2012) и сарадник у више других научно-стручних и општекултурних часописа. Одлуком Деканског колегијума ПБФ из 2010. године постављен је на дужност координатора Актива за научни подмладак и културне делатности, који утемељује у периоду од 7 семестара, у периоду 2010-2013. Године 2013. и 2014. именован је за председника жирија за оцену филозофских есеја најбољих средњошколаца Републике Србије, и то унутар паневропског такмичења средњошколаца из писања филозофског есеја: “Baltic Sea Philosophical Essay Event” (Finnish National Commission for UNESCO: World Day of Philosophy supporter).

Учествовао је на 57 домаћих и међународних научних конференција из домена теолошких, филозофских, културолошких и црквено-екуменских тема и садржаја. Уче-

ствовао је на 48 трибина одржаних у Србији, из домена философије, теологије и културологије. Одржао је 22 јавних предавања и беседа у иностранству и у Србији, укључујући предавања на Латеранском универзитету у Ватикану (Pontificia Universitas Lateranense, Roma 2005), на Универзитету Јејл у САД (Institute of Sacred Music, Yale – New Haven 2007), на Оксфордском универзитету (Christ Church 2010) и на Универзитету Беркли (Berkley University, San Francisco 2013). Говори и служи се енглеским, грчким и руским језиком.

Области научно-истраживачког рада и интересовања др Лубардића су историја византијске философије, историја руске и српске философије 19. и 20. века, историја српске теологије 19. и 20. века, историја англиканско-православног теолошког дијалога; смисао, структуре и функције религијске философије, философија религије, религиологија, статус философије у светоотачкој теологији, однос философије и теологије у светлу њихове историје, херменеутичка философија, феноменолошка философија, егзистенцијална философија, херменеутика начина рецепције идеја и текстова у предању Цркве, евхаристијска теологија, апофатичка теологија, теорија духовности и духовног искуства, однос академско-научног и харизматско-аскетског у теологији, однос теологије и науке, однос теологије и културе, преводилаштво и теорија превођења.

Библиографија

Књиге

1. Николај Берђајев: *између Ungrund-a и Оца* (2003) [30]
2. Јустин Ђелијски и Русија: *јустинови рецепције руске философије и теологије* (2009) [55]
3. Философија вере Лава Шестова: *апофатичка деконструкција разума и услови мојућности религијске философије* (2010) [60]

А. Књиге, студије, огледи, чланци, библиографије, рецензије, прикази, интервјуи

1993.

[1] „Еден као парадигма вечног благодобића: типолошко-културолошко тумачење Књиге постања“, *Светишора*, год. II, бр. 13 (1993) 18-24. Оглед.

[2] „‘Андреј Рубљов’ Андреја Тарковског: цртице о обрнуто-растућој перспективи“, *Лојос*, год. III, бр. 1-4 (1993) 77-92. Оглед.

[3] „Уметност у озрачју васкрсења: философија васкрсења и уметности Николаја Фјодорова“, *Светишора*, год. II, бр. 15-16 (1993) 13-16.

Осврт.

[4] „Православље и политика: зборник текстова (127 стр.), приредили и напомену написали Маријана Радуловић и Небојша Крстић, Београд, *Градац*, 110/1993, Чачак, гл. уредник Бранко Кукић“, *Хришћанска мисао*, год. I, бр. 6-8 (1993) 76-77.

Приказ.

1994.

[5] „Христологија Јована Мајендорфа“, у: Ј. Мајендорф, *Христос у источно-хришћанској мисли*, Хиландар: Атос 1994, 7-12.

Предговор – научни чланак.

1995.

[6] „Вредност Исусове молитве. Једна ноћ у јусишњи Свете Горе Јеротеоса Влахоса“, *Светишора*, год. IV, бр. 37 (1995) 22.

Приказ: Ј. Влахос, *Једно вече у јусишњи Свете Горе: о Исусовој молишви*, превод: Б. Лубардић, Хиландар: Атос 1995, 142 стр.

1996.

[7] „Геополитички енциклопедизам Microsoft-a“, у: Ј. Ђулибрк и Р. Младеновић (уред.), *Јаће Божије и звијер из бездана: философија рајна*, Цетиње: Светигора 1996, 86-122.

Студија.

1997.

[8] „Православно преводилаштво: између благообразности и произвољности“, *Светишора*, год. VI, бр. 67 (1997) 62-63.

Полемички чланак.

1998.

[9] „Теологија Цркве и личности Јована Д. Зизиуласа: уводни осврт на основне аспекте и идеје“, у: Јован Д. Зизиулас, *О људској сјособности и несјособности*, Београд: Православни богословски факултет 1998, 5-32.

Предговор – научни чланак.

[10] „Библиографија објављених и необјављених радова Митрополита пергамског проф. др Јована Д. Зизиуласа“, у: Јован Д. Зизиулас, *О људској сјособности и несјособности*, Београд: Православни богословски факултет 1998, 104-123.

Библиографија садржи 133 јединица.

1999.

[11] „Херметички аспекти потраге за Светим Гралом: прилог разумевању хришћанског херметизма“, у: Е. Бертелот, *Краљ Артур: вишешиво и легенда*, Београд: СКЦ 1999, 9-41.

Предговор – студија.

[12] „Прави симбол вере“, *Полишишкин Маџазин*, 108 (1999) 10-11.

Интервју.

[13] „Само света слога Србина спасава“, *Argument*, (15.02.1999) 16-17.

Интервју.

[14] „О војном свештенству“, *Vlcs*, 375 (03.04.1999) 11.

Интервју.

2000.

[15] „Уводна реч“, *Бојословље*, год. XLIV (LVIII), бр. 1-2 (2000) 5-6.

[16] „Хришћанство, инкултурација и биће књиге – од језика до личности“, *Бојословље*, год. XLIV (LVIII), бр. 1-2 (2000) 91-149; такође у: *Луча*, год. XVII, бр. 1-2 (2000) 46-76; као и у: *2000 година хришћанства: духовности, историја, култура*, ур. М. Пантић, Деспотовац, Београд 2002, 181-204.

Студија.

[17] „Религијска философија Николаја Берђајева: преглед основних идеја“, у: Николај Берђајев, *Ойиш есхајолошке мейафизике*, Београд: Православни богословски факултет 2000, 309-340.

Студија.

[18] „Редакторске напомене“, у: Николај Берђајев, *Ойиш есхајолошке мейафизике*, Београд: Православни богословски факултет 2000, 218-293.

Укупно приложено 277 стручно-теоријских коментара уз наведену књигу.

[19] „Bibliographia berdyaevia yugoslavica: допуна библиографије Добрила Аранитовића ‘Николај Берђајев код Југословена’“, у: Николај А. Берђајев, *Ойиш есхајолошке мейафизике*, Београд: Православни богословски факултет 2000, 294-308.

Библиографија Д. Аранитовића садржи 179 јединица. Библиографија је допуњена са још 33 јединице = укупно 212 јединица.

[20] „Коме Црква није мати томе Бог није отац“, *Ариљски хоризонти*, (мај 2000).

Интервју.

2001.

[21] „Уводна реч“, *Бојословље*, год. LXV (LIX), бр. 1-2 (2001) 5-6.

[22] „Евхаристијска теорија личности и православна веронаука“, *Бојословље*, год. LXV (LIX), бр. 1-2 (2001) 49-105.

Студија.

2002.

[23] *Енциклопедија љавославља*, Београд: Савремена администрација 2002 [7 одређеница]: Агностицизам (стр. 12); Анимизам (стр. 58); Антисемитизам (стр. 66); Атеизам (стр. 114); Идеализам (стр. 742), Политеизам (стр. 1510); Теизам (стр. 1896)

[24] „Хришћанска философија Сергеја Булгакова: између Софије и софиологије“, у: *Савременост руске религијске философије*, ур. Р. Ђорђевић, Београд: Гутембергова галаксија 2002, 183-239; уз одређена преиначења и проширења рад је такође штампан у: *Бојословље*, год. XLVIII (LXII) бр. 1 (2003) 181-229.

Студија.

[25] „Две апофатике и две катафатике: о ћутању и говору Божијем“, *Исјочник*, год. XI бр. 43-44 (2002) 10-34.

Студија.

[26] „Учење о Ungrund-у и његова функција у хришћанској философији Николаја Берђајева“, *Бојословље*, год. LXVI (LX), бр. 1 (2002) 163-243.

на енглеском: [27]

Студија.

[27] “The Christian Philosophy of Nicolai Berdyaev and the Ungrund Doctrine”, *Philotheos* 2 (2002) 167-223.

на српском: [26]

Студија.

[28] „Уводна реч“, *Бојословље*, год. XLVI (LX), бр. 1 (2002) 5-6.

[29] „Уводна реч“, *Бојословље*, год. XLVII (LXI), бр. 2 (2002) 5-6.

2003.

[30] *Николај Берђајев: између Ungrund-a и Оца*, Београд: Бримо 2003, 137 стр., ISBN 86-83521-31-1.

Садржај (стр. 135)

Уводна реч (5-6)

Увод (7-11)

Ungrund као мит и симбол: структуре (12-25)

Функционалне примене учења о Ungrundу: значења (26-55)

Критике и коментари – Ungrund: pro et contra (56)

(А) Идентитет Ungrund-a (56-71)

(Б) Приговори учењу о Ungrund-у (71-90)

Закључак (91)

(А) Две „школе“ разумевања идентитета Ungrund-a (91)

(Б) Ungrund – PRO (94-99)

(В) Ungrund – CONTRA (99-115)

(Г) Поука (115-122)

Excursus (123-125)

Index Librorum (127-132)

Белешка о аутору (133-134)

рец.:

Богољуб Шијаковић, *Бојословље*, год. XLVIII, бр. 1-2 (2003) 299-301 = исти, *Опседање у контексту: о знању и вјери, предању и идентитету, Цркви и држави* (в. одељак 88. Савремена мисао: личности и проблеми), Службени гласник, Београд 2009, 618-620 = исти, *Опседање у контексту: о знању и вјери, предању и идентитету, Цркви и држави*, Службени Гласник, Београд 2011, 1048-1050.

[31] „Свети Сава као икона српског хришћанског идентитета: размишљање уз Жичку беседу о правој вери (1221)“, *Mons Aiguus*, год. I, бр. 1 (2003) 119-128; такође у: *Црквени живоји*, бр. 4 (2003) 68-72.

Беседа.

[32] „Додела доктората honoris causa епископу Николају Велимировићу на Колумбијском универзитету“, у: *Свети владики Николај охридски и жички*, ур. Атанасије Јевтић, Краљево: Манастирска епархија Жичка, Манастир Жича 2003, 200-206.

Библиографски чланак.

[33] „In memoriam: ђакон др Милорад Лазаревић“, *Православље*, год. XXXVII, бр. 827 (2003) 30.

Некролог.

[34] „Уводна реч“, *Бојословље*, год. XLVIII (LXII), бр. 1-2 (2003) 5-6.

2004.

[35] „Уводна реч“, *Бојословље*, год. XLIX (LXIII), бр. 1-2 (2004) 5-6.

[36] „Од логике разума (ratio) до металогике вере (fides): хришћанска философија према учењу Лава Шестова“, *Бојословље*, год. XLIX (LXIII), бр. 1-2 (2004) 239-181.

Студија.

[37] „Апофатика и катафатика: теолошко тумачење и философско објашњење“, *Бојословље*, год. XLIX (LXIII), бр. 1-2 (2004) 63-115.

Студија.

[38] „The Passion of Christ’ Мела Гибсона: прилог разумевању“, *Црквени живоји*, бр. 6 (2004) 84-87; такође у: *Холивуд иројив Христја: православни одговор на ‘Да Винчијев код’*, ур. В. Димитријевић, М. Арсенијевић, Цетиње: Светигора 2007, 207-210.

Оглед.

[39] „Српска хришћанска философија у кључу Архајског Дендија: *Нејосредственовања* Дејана – Дионисија Николића“, у: Дејан Николић, *Креациоекснихилоборци и креациоекснихилововаоци*, Нови Сад: Светови, Београд: Филокалиа 2004, 193-247.

Оглед.

[40] „Големост маленог: нови византизам и ‘целовити детаљи’ у уметности Јасне Нико-

лић“, *Ликовни живоји*, год. XVII, бр. 107-108 (2004) 81-82.

Чланак – ликовна критика.

[41] „Авала и друге ситнице: прилог сакралној географији Београда“, у: Д. Бокан (уред.) *Београд – град шајни*, Београд: Veduta 2004, 106-147.

Есеј.

2005.

[42] „Fides et ratio: lettura in prospettiva ortodossa“, у: *Il desiderio di conoscere la verità: teologia e filosofia a cinque anni da Fides et ratio*, ур. А. Livi e G. Lorizio, Roma: Pontificia Universita Lateranense 2005, 329-364.

Студија.

[43] “Bibliographia shestoviana serbica”, в. <http://www.shestov.by.ru/serbica.html>

Библиографија радова Лава Шестова преведених на српски и каталог студија о њему датих на српском језику од стране српских критичара (објављено на референтном интернет сајту за шестовске студије). Укупно 47 јединица.

[44] „Доња Градина Горњег Јерусалима: теологија и геноцид“, *Православље*, год. 38, бр. 914 (2005) 17-19.

Документарни оглед.

2006.

[45] „Идентитет хришћана у Цркви, држави и друштву: теолошки поглед из помесне перспективе“, *Зенић*, год. I, бр. 1-2 (2006) 79-86; такође у: *Луча*, год. XVI, бр. 1 (2007) 7-13.

Оглед.

На енглеском [54]

[46] „Рецепција руске религијске философије у делу др Јустина Поповића“, *Српска теологија у двадесетом веку: исцртајивачки проблеми и резултати*, књ. 1, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд 26. октобар 2006), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2007, 63-90; такође у: *Бојословље*, год. LXV, бр. 1-2 (2006) 63-90; као и у: *Ошац Јустин Појовић: живоји и дело*, Зборник са научног скупа (Врање, 4. април 2009), ур. С. Денић, Врање: Православна епархија врањска 2011, 241-296.

Студија.

2007.

[47] „Hrišćanska filosofija Lava Šestova i apofatika“, у: *Religija i epistemologija*, ур. V. Jerotić, M. Arsenijević, P. Grujić, D. Raković, Beograd: Srpsko filozofsko društvo, Dereta 2007, 45-101. Студија.

[48] „Прегажени пужеви: 55 слова о покајању и љубави – прилог разумевању духовних основа екотеологије“, *Зенић*, год. II, бр. 5 (2007) 62-73; такође у: *Logos: international multilingual electronic journal for culture and spirituality*: www.kud-logos.si/logos

Оглед – есеј.

[49] „Хришћанска философија др Милорада Лазића и учење о лепоти – прилог разумевању конституције православне естетике аскетизма“, у: Милорад Лазић, *Теологија лејоше*, Београд: Отачник 2007, 5-75.

Студија.

[50] „Схватање философије у теолошкој мисли епископа др Атанасија Јевтића (део I)“, *Српска теологија у двадесетом веку: исцртајивачки проблеми и резултати*, књ. 2 Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд 24-25 мај 2007), прир. Б. Шијаковић Београд: Православни богословски факултет 2007, 177-215.

Студија.

[51] „Богословље Бојословља: Поводом 80 година рада часописа Православног богословског факултета у Београду на празник Света Три Јерарха“, *Православље*, год. 40, бр. 959 (2007) 14-15.

Беседа.

2008.

[52] „Схватање философије у теолошкој мисли епископа др Атанасија Јевтића (део II)“, *Српска теологија у двадесетом веку: исцртајивачки проблеми и резултати*, књ. 3, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд 28. децембар 2007), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2008, 64-150.

Студија.

[53] „Зрноточења као сузоточења: о тајни плодности“, *Православље*, год. 41, бр. 986 (2008) 34-35; одломци из приказа у: *Најрег*, год. 64 (Ваљево 11.04.2008).

Беседа поводом књиге Атанасије Јевтић (уред.), *Сетиве и жетиве: чланци и мањи сјиси ирејоод-*

ној архимандритија др Јустина Поповића, Сабрана дела у 30 томова, књига бр. 20, Београд 2007, 858 стр.

Приказ.

[54] "The Identity of Christians in Church and in State", у: М. Ipgrave (уред.), *Building a Better Bridge: Muslims, Christians and the Common Good*, Washington DC: Georgetown University Press 2008, 41-49, 62-66.

Оглед.

На српском: [45]

2009.

[55] *Јустин Ђелијски и Русија: њушевски рецејције руске философије и теологије*, Нови Сад: Беседа 2009, 211 стр. ISBN 978-86-86117-37-3

Садржај (стр. 9):

Скраћенице (10-12)

Уводна реч (13-18)

1. Јустин Ђелијски, Достојевски и неопатристичка синтеза (19-42)

2. Јустин Ђелијски, Флоренски и руска религијска философија

3. Јустин Ђелијски и руска теологија (107-123)

4. Закључна разматрања (124-174)

Прилог I: Списак руских философа у делима Јустина Поповића (175)

Прилог II: Библиографија радова оца Јустина (179)

Прилог III: Библиографија радова о оцу Јустину и с њим у вези (194)

рец.:

Игор Игњатов, „Др Богдан Лубардић: *Јустин Ђелијски и Русија: њушевски рецејције руске философије и теологије*“, в. <http://www.eparhija-backa.rs/novosti/prikaz-knjige-bogdan-lubardic-justin-celijski-i-rusija>

Вукашин Милићевић, „Прилог за философију богочовечанске логосности (Богдан Лубардић: *Јустин Ђелијски и Русија: њушевски рецејције руске философије и теологије*)“, *Православље*, 1029 (2010) 35-36.

Дарко Ђого, „Српски светитељ и Русија: херменеутика, рецејција, критика (Богдан Лубардић, *Јустин Ђелијски и Русија: њушевски рецејције руске философије и теологије*, Беседа, Нови Сад 2009, 212 стр.)“, *Ошачник*, год. III 2 (2009) 759-761.

Благоје Пантелић, „Јустин Поповић, неопатристичка синтеза и руска философија – поводом будућности једне српско-руске прошлости (осврт на књигу др Богдана Лубардића *Јустин Ђелијски и Русија: њушевски рецејције руске философије и теологије*, Беседа [едиција Савремено богословље, књ. 15], Нови Сад 2009, 212 стр.“, *Саборносћ*, 4 (2010) 367-372.

Милосав Гудовић, „О руском лику Философа из Ђелија (Богдан Лубардић, *Јустин Ђелијски и Русија: њушевски рецејције руске философије и теологије*, [библиотека Савремено богословље, књига 15] Беседа, Нови Сад 2009, 211 стр.)“, *Бојословље*, 1-2 (2010) 264-268.

Радомир Ђорђевић, „Руски утицаји на српску теологију: Богдан Лубардић, *Јустин Ђелијски и Русија: њушевски рецејције руске философије и теологије*, Беседа, Нови Сад 2009, 211 стр.“, у: исти, *Сјудије о руској философији III*, ИЦНТ, Београд 2011, 107-111.

Атанасије Јевтић, „Реч препоречна над књигом: Богдан Лубардић: *Јустин Ђелијски и Русија. Њушевски рецејције руске философије и теологије*, Беседа, Нови Сад 2009“, *Православље*, 1074 (2011) 12-15.

[56] „Istinitost i društvena uloga religije“, у: *Religija između istine i društvene uloge*, ур. V. Jerotić, M. Ivanović, Beograd: Srpsko filozofsko društvo, Dereta 2009, 85-100.

Оглед.

[57] "The Crushed Nightingale: Passio secundum Slavoj: Critical review essay on Slavoj Žižek, 'The Monstrosity of Christ: Theology and Revolution', Revelation, Belgrade 2008", *Philotheos* 9 (2009) 343-351.

Краћа верзија рада на српском: [58]

Оглед.

[58] „Смрвљени Славуј: Passio secundum Slavoj – 'Чудовишност Христа: теологија и револуција'“, НИН, бр. 3035 (2009) 53-55.

Дужа верзија рада на енглеском: [57]

Чланак.

[59] „Српска религијска философија у XX веку: личности, идеје, токови“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 4, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд 30. мај 2008), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2009, 7-56. Студија.

2010.

[60] *Философија вере Лава Шестова – айофатичка деконструкција разума и услови моћности религијске философије*, Београд: Православни богословски факултет, Институт за теолошка истраживања 2010, 541 стр. ISBN 978-86-7405-081-1

Садржај (стр. 5-7):

I. Уводна разматрања (9-42)

Део I: *Историјски прелед формације мисли*

II. Шестов у тексту и контексту: обестемељени ангео (43-148)

Део II: Системски преглед критике философије III. Философија трагедије – безизлаз (трагизам) (149-203)

IV. Философија обестемељености – ноћ душе: између деконструкције и деструкције (нихилизам) (204-284)

V. Философија обестемељености – сумња: деконструкција (скептицизам) (285-319)

VI. Философија обестемељености – нада: између деконструкције и конструкције (прагматизам) (320-376)

VII. Закључна разматрања – од вере у философију ка философији вере: оцене, проблеми, питања (377-452)

Дијаграми (453-464)

Сажетак (465-466)

Summary (467-468)

Zusammenfassung (469-470)

Захвалност (471-472)

Библиографија (473-517)

Скраћенице (474-478)

Регистар имена (519-531)

Регистар појмова (532-541)

рец.:

Милош Арсенијевић, „Богдан Лубардић, Философија вере Лава Шестова – айофайичка деконструкција разума, Институт за теолошка истраживања ПБФ, Београд 2010, 541 стр. ISBN 978-86-7405-081-1“, *Божословље*, 1 (2011) 180-181.

Марко Делић, „Богдан Лубардић: Философија вере Лава Шестова: айофайичка деконструкција разума, Институт за теолошка истраживања ПБФ, Београд 2010, 541 стр; 22 cm ISBN: 978-86-7405-081-1“, *Теолошки погледи*, 3 (2011) 126-131.

Радомир Ђорђевић, „Руски максималисти: Лав Шестов – рецензија књиге Богдан Лубардић: Философија вере Лава Шестова: айофайичка деконструкција разума, Институт за теолошка истраживања ПБФ, Београд 2010, 541 стр“, *Филозофски погледник*, VIII:8 (Бања Лука 2010), 243-250 и *Treći program RTS: Hronika*, 13.04.2012.

Радомир Ђорђевић, „Богдан Лубардић: Философија вере Лава Шестова: айофайичка деконструкција разума, Институт за теолошка истраживања ПБФ, Београд 2010, 541 стр“, *Treći program RTS: Hronika*, 13.04.2012.

Микоња Кнежевић, „Философија обестемељености као могућност заснивања религијске философије (Богдан Лубардић, Философија вере Лава Шестова: айофайичка деконструкција разума, Београд: Институт за теолошка истраживања, Православни богословски факултет, Универзитет у Београду, 2010, 542 стр.)“, *Зборник радова Филозофског факултета у Приштини*, XLIV:2 (2014) 467-477.

[61] „Philosophy of Faith: Lev Shestov and Apophatic Deconstruction of Reason“, *Philotheos* 10 (2010) 223-260.

Студија.

[62] „Трње у Венцу живота: полемика др Атанасија Поповића и др Владана Максимовића око основа хришћанске философије морала (део I)“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 5, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 26. децембар 2008), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2010, 46-103.

Студија.

[63] „Трње у Венцу живота: полемика др Атанасија Поповића и др Владана Максимовића око основа хришћанске философије морала (део II)“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 6, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 29. мај 2009), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2010, 49-93.

Студија.

[64] „Serbian – Russian cultural relations in Philosophy: Orientation Attempt“, в. www.isac-fund.org/download/VII-Bogdan-Lubardic-ENG.pdf = „Српско-руски културални односи у философији – покушај оријентације“, в. www.isac-fund.org/download/VII-dr.Bogdan-Lubardic-CIR.pdf (објављено у склопу материјала са научног скупа Руско-српски односи у култури – између гаса и политике, одржаног у Београду 23.03.2010.) Београд: Центар за међународне и безбедносне послове = International and Security Affairs Center 2010, 11 стр.

Расправни чланак.

[65] Интервју са доцентом др Богданом Лубардићем: „Лик и дело оца Јустина Ђелиског“ [за *Православље* разговор водила Славица Лазић], *Православље*, 1041-1042 (2010) 8-10.

Интервју.

[66] „Шта је то људско биће? – савремена православна антропологија: просополошки правац“, *Божословље*, год. LXIX, бр. 1-2 (2010) 144-202.

Студија.

2011.

[67] „Павле Флоренски и патролошки радови Јустина Поповића: историјат једне рецепције – прилог разумевању почетака 'неопатристичке синтезе' у српској теоло-

гији“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 9, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 16. децембар 2010), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2011, 65-165.

Студија.

[68] „Јустин Поповић у Оксфорду: између романтизованих чињеница и чињенице романтизма“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 10, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 27. и 28. мај 2011), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2011, 75-197.

Студија.

[69] „Уводна реч“, *Бојословље*, год. LXX, бр. 1 (2011) 1-2.

[70] „Уводна реч“, *Бојословље*, год. LXX, бр. 2 (2011) 2-3.

[71] “Orthodox Theology of Personhood: a Critical Overview. Part One”, *The Expository Times* [International Theological Journal], 122:11 (2011) 521-530.

Студија.

[72] “Orthodox Theology of Personhood: a Critical Overview. Part Two”, *The Expository Times* [International Theological Journal], 122:12 (2011) 573-581.

Студија.

[73] “The Identity of the Serbian Orthodox Church: Historical, Cultural and Theological Perspective”, *ISM Yale Colloquium Journal*, 6 (2011).

Прегледни есеј.

[74] „Јустин Поповић и Кант: рецепција и сукоб – о проблему хетерогених традиција мишљења“, у: *Историја српске филозофије I*, ур. Ирина Деретић, Evro Giunti, Београд 2011, 227-299.

Студија.

[75] „Под речју ‘препоречном‘: Одговор епископу Атанасију Јевтићу о утицајима и ‘утицајима’ на Светог Јустина Новог Белијског, *Православље*, 1075 (2011) 8-11.

[76] „Разговор са доцентом др Богданом Лубардићем: Немамо српско богословље на светским језицима“ [разговор водила

Славица Лазић], *Православље*, 1065-1066 (2011) 14-17; такође у: Славица Лазић, *Лицем к Лицу: Разговори I*, Београд: Бернар: Отачник, 2014, 64-72.

Интервју.

2012.

[77] „Уводна реч“, *Бојословље*, год. LXXI, бр. 1 (2012) 2-3.

[78] „Протојереј ставрофор професор др Радован Биговић: витез Цркве – посредник Јеванђеља“, *Бојословље*, год. LXXI, бр. 1 (2012) 4-8.

Некролог.

[79] „Свети Сава Српски: задати отац, даровани брат — Светосавска беседа на Православном богословском факултету Универзитета у Београду 27. јануар 2012“, *Бојословље*, год. LXXI, бр. 1 (2012) 34-40; такође у: *Гласник Српске православне цркве*, год. XCII, бр. 2 (2012) 50-53.

Беседа.

[80] „О свеpravославном дијалогу високих теолошких школа (1936–2004): традиција, одговорност, будућност“, у: *Петти конгрес високих православних школа одржан у Београду* 26.09–01.10.2001: ‘Јединство, мисија и богословље Цркве у трећем миленијуму’, прир. Р. Биговић, Б. Лубардић, Б. Шијаковић, Институт за теолошка истраживања, Београд 2012, 212–215.

Прегледни научни чланак.

[81] „Преписка Јустина Поповића и Георгија Флоровског – прилог разумевању рецепције главних идеја Соловјева у међуратном периоду у Србији“, у: *Историја српске филозофије II: Прилози*, ур. Ирина Деретић, Evro Giunti, Београд 2012, 381-453.

Студија.

[82] „Идеологија, ум и питање смисла и статуса религијске филозофије, коментар на критику Здравка Кучинара упућену пројекту *Историја српске филозофије* (уред. И. Деретић), *Treći Program RTS: Hronika*, 01.10.2012; такође: <http://www.rts.rs/page/radio/sr/story/1466/Radio+Beograd+3>

Полемички коментар.

[83] „Уводна реч“, *Бојословље*, 2 (2012) 2-3.

2013.

[84] „Статус и стање философије на немавачним факултетима у Републици Србији: преглед и анализа“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 13, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 21. децембар 2012), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2013, 144-150.

Коаутор са Б. Ромчевићем.

Студија.

[85] „Српски богослови у Великој Британији: Кадестонски теолошки колеџ 1917-1919 – прилози и допуне I“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 14, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 24. мај 2013), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2013, 52-127.

Студија.

[86] „Nikola Tesla and the Serbian Orthodox Church: a St Sava's Day Reflection (Address given for the Berkeley Organization of Serbian Students evening of commemoration of the 70th anniversary of Nikola Tesla's death)“, *The Annual Journal of the Western American Diocese of the Serbian Orthodox Church*, (2013) 120-123.

Оглед.

На руском: [89]; на српском: [90]

[87] „La Commission internationale pour le dialogue entre anglicans et orthodoxes: travaux réalisés et perspectives d'avenir“, *Irénikon: Revue des Moines de Chevetogne*, 1-2 (2013) 60-76.

Студија.

на енглеском: [88]

2014.

[88] „Orthodox Dialogue with the Anglican Church: ICAOTD“, у: *Orthodox Handbook for Teaching Ecumenism*, ур. P. Kalaitzidis, Th. Fitzgerald, C. Hovorun, A. Pekridou, N. Asproulis, D. Werner and G. Liagre, (An ETE/WCC, CiD/CEC and Volos Academy Project), Geneva: WCC Publications; Oxford: Regnum Books International, 2014, 490-496.

Студија.

на француском: [87]

[89] „Никола Тесла и Српска Православна Црква“, *Живой родник*, 2:126 (2014) 57-61. На енглеском: [86]; на српском: [90]

[90] „Никола Тесла и Српска Православна Црква: рефлексije о везама и наслеђу“, *Гласник: службени лист СПЦ*, 2 (2014) 67-72. Оглед.

На енглеском: [86]; на руском: [89]

2015.

[91] „‘Револт против модерног света’: теологија и политичко у мисли Јустина Поповића“, *Српска теологија у двадесетом веку: истраживачки проблеми и резултати*, књ. 17, Зборник радова научног скупа (ПБФ Београд, 5. децембар 2014), прир. Б. Шијаковић, Београд: Православни богословски факултет 2015, 45-113.

Студија.

На енглеском: [93]

[92] „Николај Велимировић 1903-1914: нација, вера, историја – рађање једне визије“ у: *Срби 1903-1914: Историја идеја*, ур. М. Ковић, Clío, Београд 2015, 328-357.

Научни есеј-чланак.

[93] “‘Revolt against the Modern World’: Theology and the Political in the Thought of Justin Popović”, у: *Political Theologies in Orthodox Christianity*, ур. I. Gabriel, A. Papanikolaou, K. Stoeckl, Crestwood New York: St Vladimir's Press 2015.

Студија.

На српском: [91]

[94] „Николај Велимировић: Служба Новомученицима Јасеновачким – историјски, философски и теолошки аспекти“, у: *Новомученици Јасеновачки: О седамдесетомј одљећници христјанка рада систјема конценјрационих и лојора смртји Јасеновац*, Зборник радова са научног скупа (12-13. септембра 2015), ур. Епископ Јован Ђулибрк, Епархија славонска СПЦ.

Студија.

[95] *In the Image and Likeness of God: A Hope-Filled Anthropology*, The Buffalo Statement Agreed by the International Commission for Anglican-Orthodox Dialogue (ICAOTD), London: Anglican Communion Office 2015.

Коаутор са члановима званичне Комисије за англиканско-православни теолошки дијалог Поседна публикација

Б. Преводи стручних текстова

(а) са енглеског:

1. Ферарис, А., „Постмодерни еудаимонизам: добро као самоиспуњење“, *Поља*, год. XXXVII, бр. 392-393 (1991) 377-381.

2. Коплстон, Ф., *Филозофија у Русији*, Београд: БИГЗ 1992, 477 стр.

Изворник: Frederik Copleston, *Philosophy in Russia*, Indiana Notre Dame: University of Notre Dame Press 1986.

3. Зизјулас, Ј., „Икуменске димензије православног богословског образовања“, *Лојос*, год. 3 бр. 1-4 (1993) 49-95; такође у: *Православна теологија*, ур. Р. Биговић, Београд: Православни богословски факултет 1995, 62-72.

Изворник: John Zizioulas, “Ecumenical Dimensions of Orthodox Theological Education”, *Orthodox Theological Education for Life and Witness of the Church*, Geneva: WCC 1978, 33-40.

4. Зизјулас, Ј., „Истина и заједница“, *Беседа*, бр. 1-4 (1993) 49-92.

Изворник: J. D. Zizioulas, „Truth and communion“, у исти, *Being and Communion*, New York: St Vladimir’s Seminary Press 1985.

5. Мајендорф, Ј., „Исихастичко богословље: живот у Христу“, *Хришћанска мисао*, год. I, бр. 3-6 (1993) 9-11.

Изворник: John Meyendorff, *A Study of Gregory Palamas*, New York: St Vladimir’s Seminary Press 1978, превод одломака.

6. Фјодоров, Н., „Уметност у озрачју васкрсења“ (превод одломака са редакцијским насловом и коментаром), *Светијора*, год. II, бр. 15-16 (1993) 13-16.

Превод одломака из књиге: Nikolai Fedorovich Fedorov, *What Was Man Created For*, Lausanne: Honeyglan Publishing – L’Age d’Homme 1990.

7. Мајендорф, Ј., *Христос у исихично-хришћанској мисли*, (Хиландарски путокази) Света Гора Атонска: Манастир Хиландар 1994, 204 стр.

Изворник: John Meyendorff, *Christ in Eastern Christian Thought*, New York: St Vladimir’s Seminary Press 2003.

8. Слешински, Р., „Искуство истине“, *Беседа*, бр. 1-4 (1994) 107-113.

Изворник: Robert Slesinski, “The Experience of Truth”, у исти, *Pavel Florensky: A Metaphysics of Love*, New York: St Vladimir’s Seminary Press 1984.

9. Јанарас, Х., „Пијетизам као еклисиолошка јерес“, *Светијора*, год. III, бр. 28 (1994) 18-21.

Изворник: Christos Yannaras, “Pietism as an Ecclesiological Heresy”, у исти, *Freedom of Morality*, New York: St Vladimir’s Seminary Press 1984, 116-136.

10. Зизјулас, Ј., „Теолошки проблем примања“, *Теолошки њојлеги*, год. XXVII, бр. 1-4 (1995) 13-21.

Изворник: John D. Zizioulas, “The Theological Problem of ‘Reception’”, *Centro pro Unione: Bulletin* 26 (1984) 3-6.

11. Вер, К., *Православни њуј*, Света Гора Атонска: Манастир Хиландар 1997, 156 стр.

Изворник: Kallistos Ware, *The Orthodox Way*, New York: St Vladimir’s Seminary Press 1979, 195 pp.

12. Зизјулас, Ј., *О људској способности и неспособности*, Београд: Хиландарски фонд, Православни богословски факултет 1998, 123 стр.

Изворник: John D. Zizioulas, “Human Capacity and Human Incapacity: A Theological Exploration of Personhood”, *Scottish Journal of Theology*, 28:5 (1975) 401-447.

13. Торенс, Т. Ф., „Проблем просторних појмова у никејском богословљу“, *Бојословље*, год. XLIV (LVIII), бр. 1-2 (2000) 22-42.

Изворник: Thomas F. Torrance, “The Problem of Spatial Concepts in Nicene Theology”, у исти, *Space, Time and Incarnation*, Edinburgh: T&T Clark 1997, 1-21.

14. Зизјулас, Ј., „Еклисиолошки проблеми својствени односима источних халкидонских и источних (оријенталних) нехалкидонских цркава“, *Бојословље*, год. XLV (LIX), бр. 1-2 (2001) 135-153.

Изворник: “Ecclesiological Issues Inherent in the Relations Between Eastern Chalcedonian and Oriental Non-Chalcedonian Churches”, *The Greek Orthodox Theological Review*, 16 (1971) 144-162.

15. Јанарас, Н., „Православље и Запад“, *Бојословље*, год. XLVI (LX) бр. 1 (2002) 135-157; такође у: *Хришћанство и евројске унијерације*, ур. Р. Биговић, Београд: Хришћански културни центар 2003, 295-319.

Изворник: A paper read at the Inter-Orthodox Conference in Brookline, Mass., in September, 1970: translated

by Fr Theodore Stylianopoulos, reprinted from *Eastern Churches Review* 11:3 (1971) 286-300 in A.J. Philippou (ed.), *Orthodoxy, Life and Freedom: Essays in Honour of Archbishop Iakovos* (Stavros Publications, Oxford: 1973), 130-147.

16. Геростергиос, А., „Православна вера и живот у Христу оца архимандрита Јусти-

- на Поповића“, *Видослов*, год. X, бр. 29 (2003) 105-113.
Изворник: Fr Justin Popovich, *Orthodox Faith and Life in Christ*, tr. Fr Asterios Gerostergios, et al., Belmont, MA: Institute for Byzantine & Modern Greek Studies 1994.
17. Лудовикос, Н., „Од онтологије до еклисиологије“, *Бојословље*, год. XLVIII (LXII), бр. 1-2 (2003) 103-135.
Изворник: Предавање аутора на Православном Богословском факултету.
18. Бегзос, М., „Апофатика и савремени поглед на свет“, *Бојословље*, год. XLIX (LXIII), бр. 1-2 (2004) 115-129.
Изворник: М.Р. Begzos, „Aporhaticism in the Theology of the Eastern Church: The Modern Critical Function of a Traditional Theory“, *The Greek Orthodox Theological Review*, 41:4 (1996) 327-357.
19. Лоски, В., *Бојовиђење*, Света Гора Атонска: Манастир Хиландар 2006, 125 стр.
Изворник: V. Loski, *The vision of God*, New York: St Vladimir's Seminary Press 1983.
20. „Саопштење за јавност после завршеног англиканско-православног теолошког дијалога на Криту: 19. Септембар 2009“, *Православље*, 1021 (2009), Рубрика Догађај.
21. „Саопштење Међународне комисије за англиканско-православни теолошки дијалог: Људско биће као образ и подобје Бога“ Крајст Черч, Оксфорд, *Православље*, 1044 (2010), Рубрика Црква и друштво.
22. Рид, Д., „Патристика и постмодерна у теологији Јована Зизјуласа“, *Бојословље*, 1-2 (2010) 57-66.
Изворник: Duncan Reid, „Patristics and the Postmodern in the Theology of John Zizioulas“, *Pacificsa*, 22:3 (2009) 308-316.
23. Говорун, К., „Два значења слободе у источно-светоотачком предању“, *Бојословље*, 1 (2011) 8-19.
Изворник: Cyril Novorun, „Two Meanings of Freedom in the Eastern Patristic Tradition“, Michael Welker (уред.), *Quests for Freedom: Biblical – Historical – Contemporary*, Neukirchener Theologie 2015, 133-144. Текст уступљен Б.Л. пре публикације у зборнику М. Велкера.
24. Тани, Р., „Оглед о динамизму људског бића и природе (φύσις) у контексту θεωσις код Св. Максима Исповедника“, *Бојословље*, 2 (2011) 78-96.
Изворник: Предавање аутора на Православном Богословском факултету.
25. „Саопштење Међународне Комисије за теолошки дијалог англиканаца и православних“ Драч, Албанија, *Православље*, 1070 (2011), Рубрика Догађај.
26. „Теолошки дијалог Англиканске и Православне Цркве: Саопштење Међународне комисије за англиканско-православни теолошки дијалог“ Честер, Енглеска, *Православље*, 1092 (2012), Рубрика Саопштење.
27. „Међународна Комисија за англиканско-православни теолошки дијалог: Саопштење за јавност (Communiqué) 14. септембар 2013“ Нови Сад, Србија, *Православље*, 1117 (2013), Рубрика Црква и друштво.
28. Димитракопулос, Ј., „Да ли је Григорије Палама егзистенцијалиста?“, у: ΟΥΣΙΑ, ΥΠΟΣΤΑΣΙΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑ: *αἰεκήτιи мисли Григорија Паламе*, прир. М. Кнежевић, Београд: Православни богословски факултет, Институт за теолошка истраживања 2013, 143-166.
Изворник: John Demetracopoulos, „Is Gregory Palamas an Existentialist? The restoration of the meaning of his comment on Exodus 3, 14 “Εγώ εἰμι ὁ ὢν” Athens: Parousia 1996.
29. Зизјулас, Ј., „Личност и природа у теологији Светог Максима Исповедника“, у: *Познање циља стварања силом Васкрсења: Радови Симјосиона о Светом Максиму*, прир. Еп. Максим Васиљевић, Београд: Православни богословски факултет Универзитета, Институт за теолошка истраживања; Лос Анђелес: Севастијан Прес 2013, 89-120.
Изворник: Предавање аутора на Православном Богословском факултету.
30. „Саопштење за јавност после завршеног англиканско-православног теолошког дијалога у Јерусалиму: 23. септембар 2014“, *Православље*, 1142 (2014) 9, Рубрика Догађај.
31. Вилијамс, П. С., „Царево ново несамо-сагласно рухо—раскринкавање Докинсовог атеизма“, *Православље*, 1143 (2014) 26-27.
Изворник: Peter S. Williams, „The Emperor's Incoherent New Clothes – Pointing the Finger at Dawkins' Atheism“, *Think: Philosophy for Everyone* [A Journal of the Royal Institute of Philosophy], 24 (2010) 29-33.
32. „Међународна Комисија за англиканско-православни теолошки дијалог: Саопштење за јавност (Communiqué) 25. септембар 2015: *Према образу и њодобију Боја: нагом исцјуњена антиројолоија*“ Бафало, САД, *Православље*, 1166 (2015) 7-8, Рубрика Црква и друштво.

(Б) на енглески:

1. Perišić, V., "Person and Essence in the Theology of St Gregory Palamas", *Philoteos* 1 (2001) 131-137.
Изворник: Владан Перишић, „Личност и суштина у теологији Григорија Паламе“, *Свети Григорије Палама у историји и садашњости*, (Србиње-Острог-Требиње, 19, 20, 21. октобар 2001.) Србиње: Духовна академија Светога Василија Острошког 2001, 41-50.
Превод са Владаном Перишићем.
2. Perišić, V., "Premises for Unity and Conciliarity of Church in the Theology of St Ignatius of Antioch", у: *Зборник Треће иаџролошке конференције*, Сидиу, Румунија 27-29.06. 2007
Изворник: Владан Перишић, „Претпоставке јединства и саборности Цркве по Игњатију Богоносцу“, *Видослов*, год. XIV, бр. 42 (2007) 95-108.
Превод са Владаном Перишићем.
3. Šijaković, B., "Holiness, Responsibility, Autonomy", у: Bogoljub Šijaković, *Presence of Transcendence*, Alhambra LA: St Sebastian Press 2013, 21-29.
Изворник: Богољуб Шијаковић, „Светост, Одговорност, Аутономија“, 2013.
4. Šijaković, B., "University and Theology: The Educational Context of the Intellectual History and the Faculty of Orthodox Theology in Belgrade", у: Bogoljub Šijaković, *Presence of Transcendence*, Alhambra LA: St Sebastian Press 2013, 213-235.
Изворник: Богољуб Шијаковић, „Православни богословски факултет у културно-историјском и проблемско-систематском контексту образовања“, 2007.
5. Šijaković, B., "History, Power, Identity", у: Bogoljub Šijaković, *Presence of Transcendence*, Alhambra LA: St Sebastian Press 2013, 129-141.
Изворник: Богољуб Шијаковић, „Историја, моћ, идентитет“, 1995.
6. Иринеј Буловић, „Поздравни говор“ = Irinej of Bačka, "Opening Speech", у: *The Edict of Milan (313-2013): A Basis for Freedom of Religion and Belief?*, ANGOEE – CIVIS, Novi Sad 2013, 14-15.
7. Богољуб Шијаковић, „Поздравни говор“ = B. Šijaković, "Opening Speech", у: *The Edict of Milan (313-2013): A Basis for Freedom of Religion and Belief?*, ANGOEE – CIVIS, Novi Sad 2013, 21-22.
8. M. Jamouchi, "Freedom of Religious Confession of Faith in the Edict of Milan – From the Edict of Milan to the Respect of Human Dignity", у *The Edict of Milan (313-2013): A Basis for Freedom of Religion and Belief?*, ANGOEE – CIVIS, Novi Sad 2013, 50-62.
9. Stanislav Hočevar, „Važna pitanja u vezi sa tradicijom pravljenja ugovora između država i Svete Stolice“ = "Important Questions Regarding the Tradition of Making Agreements Between States and the Holy See", у: *The Edict of Milan (313-2013): A Basis for Freedom of Religion and Belief?*, ANGOEE – CIVIS, Novi Sad 2013, 95-98.
10. Adem Zilkić, „Islamofobija i nove realnosti savremenog svijeta“ = "Islamophobia and the New Realities of the Contemporary World", у: *The Edict of Milan (313-2013): A Basis for Freedom of Religion and Belief?*, ANGOEE – CIVIS, Novi Sad 2013, 140-146.
11. Богољуб Шијаковић, „Секуларизам, рационализам, идентитет“ = "Secularism, Rationality, Identity", у: *The Edict of Milan (313-2013): A Basis for Freedom of Religion and Belief?*, ANGOEE – CIVIS, Novi Sad 2013, 147-151.
12. Dragan R. Simić, „Поредак Римске империје у време усвајања Миланског едикта“ = "The Order of the Roman Empire at the Time of the Endorsement of the Edict of Milan", у: *The Edict of Milan (313-2013): A Basis for Freedom of Religion and Belief?*, ANGOEE – CIVIS, Novi Sad 2013, 165-177.
13. Богољуб Шијаковић, „Предговор“ = "Foreword", Bogoljub Šijaković, *Presence of Transcendence*, St Sebastian Press, Alhambra LA 2013, 16-18.
14. Bishop of Bačka Dr. Irinej, "Greeting Address, 26. August 2013: 'The Holy Spirit and the Church. An Orthodox Perspective (Theeses)'"', Presentation at the Sixth International Symposium of Western and Eastern New Testament Scholars *The Holy Spirit in the New Testament and the Church*, held at the Faculty of Orthodox Theology in Belgrade, 25-31. August 2013, 7 pp.
15. Патријарх српски Иринеј, „Култура мира и наша одговорност“ = The Patriarch of Serbia Irinej, "The Culture of Peace and Our Responsibility", Speech given to the General Assembly of the United Nations, New York 9 September 2013, 10 pp – објављено под истим називом на енглеском у *The Path of Orthodoxy*, 48:10 (2013) 1, 3.
16. Слободан Жуњић, „Дамаскинова 'Дијалектика' као спона филозофске традиције

и теологије“, у: *Философија у Византији*, ур. М. Кнежевић, 2015, 65 стр = Slobodan Žunjić, “John Damascene’s *Dialectic* as a Bond Between Philosophical Tradition and Theology”, у: *Philosophy in Byzantium*, ур. М. Кнежевић, 2015.

(в) са грчког:

1. Влахос, Ј., *Вече у њустинији Свете Горе: разговор са њустинијом о њајни Исусове молишве*, Света Гора Атонска: Манастир Хиландар 1995, 142 стр.

Изворник: Γερόθεος Σ. Βλάχος, *Μιά βραδύα στὴν ἐρημὸ τοῦ Ἁγίου Ὄρους (Συζήτηση με Ερημίτη γιὰ τὴν ευχή)*, Θεσσαλονίκη 1979, 182 стр.

(г) са руског:

1. Тридушњи, Д., „Тајна присуства: увод у онтологију преподобног Јустина Ђелијског“, *Бојословље*, 2 (2011) 96-116

2. Мањковска, Н. Б., Новиков, А. В., „Историчар православне естетике и творац нове естетичке теорије (за 70-годишњицу Виктора Васиљевича Бичкова)“, *Бојословље*, 2 (2012) 67-91.

3. Мајендорф, Ј., „Друштво и култура у религијским проблемима четрнаестог века, у: ΟΥΣΙΑ, ΥΠΟΣΤΑΣΙΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑ: *аспекти мисли Григорија Паламе*, прир. М. Кнежевић, Београд: Православни богословски факултет, Институт за теолошка истраживања 2013, 72-86.

Изворник: „О византијском исихазме и его роли в културном и историческом развитии восточной Европы в XIV в.“, *История Церкви и восточно-христианская мистика*, Москва 2000, 561-574.

В. Стручна рецензија монографија и студија – стручна лектура преводâ

1. Пеликан, Ј., *Мелодија теологије: филозофски речник*, превод: М. Кнежевић, Никшић: Јасен, Philotheos 2005, 235 стр.
Изворник: J. Pelikan, *The Melody of Theology: A Philosophical Dictionary*, Cambridge 1988.

2. Šijaković, B., *Between God and Man: Essays in Greek and Christian Thought*, Academia – Sankt Augustin, 2002, 127 pp (рецензија превода)

3. Илић, Н., Илић А., (аутори и уредници), едисија СЛАВА, књиге: *Господ Исус Христос* (424 стр.) и *Пресвета Бојородица* (170 стр.), Београд: ЗА – Театар, 2008.

4. Маслин, М. А., *Русская философия: Энциклопедия*, Алгоритм, Москва 2007. – стручна рецензија приложена као препорука Министарству културе ради превода на српски и публикувања те књиге код издавача Укрониа, под уредничким старањем Владимира Меденице = Михаил Маслин (гл. ред.), *Энциклопедия руске философије*, Београд: Логос, центар за изучавање традиције – Укрониа 2009, 1010 стр.

5. Шијаковић, Б., *О њајнији и њамћењу: изабрани анђројолошки есеји*, Чигоја штампа, Београд 2012, 171 стр (сарецензент сабраних огледа Шијаковића, са В. Перишићем).

6. Mainardi, A., Bose Monastery, (Italy): “The Figure of Constantine the Great in Russian Orthodox Thought (19th-20th Century)” – рецензија стручног квалитета студије за Међународни научни скуп „Свети цар Константин и хришћанство“, Ниш од 29. маја до 2. јуна 2013.

7. Н. Н., „Допринос Борислава Лоренца у дијалогу теологије и психологије“ – за редакцију часописа *Бојоловље* (2013).

8. Pajin, D., “Religious Pluralism – Religious Wars and Religious Tolerance” – за редакцију часописа *Filozofija i društvo* (2013).

9. Н. Н., “Kako da drugi bude bližnji? O mogućnosti susreta Istoka i Zapada” – за редакцију часописа *Filozofija i društvo* (2013).

Г. Уредник периодичних публикација и стручних библиотека

1993-1997 СВЕТИГОРА: образник за вјеру, културу и васпитање (Цетиње: Лист Митрополије Цетињске): члан уређивачког савета

1997, 1999-2006, БОГОСЛОВЉЕ: часопис Православног богословског факултета

2010-2012 Универзитета у Београду (Београд: Православни богословски факултет): главни и одговорни уредник (2010–2012),

члан уредништва (1999–2006) и оперативни секретар-уредник (1999–2004).

2006- ЗЕНИТ: магазин за књижевност, философију и теологију (Београд): стални сарадник Уредништва

2013- FILOZOFIJA I DRUŠTVO: часопис Института за филозофију и друштвену теорију, Филозофски факултет, Универзитет у Београду: ангажован као редовни стручни рецензент студија и огледа